

Spolufinancováno
Evropskou unií

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Analýza potřeb škol v oblasti inkluzivního vzdělávání

Místní akční plán ORP Frenštát pod Radhoštěm IV
registrační číslo projektu CZ.02.02.XX/00/23_017/0008335

Realizátor: Město Frenštát pod Radhoštěm

Spolufinancováno
Evropskou unií

1. Úvod k analýze dotazníkového šetření

V rámci projektu **Místní akční plán rozvoje vzdělávání (MAP)** bylo realizováno dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zmapovat aktuální potřeby a situaci škol v oblasti inkluzivního vzdělávání a podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Na rozdíl od předešlé analýzy, která byla plošná, jsme se tentokrát rozhodli oslovit **školní poradenská pracoviště a vedení škol**, protože tato pracoviště disponují relevantními daty a mohou poskytnout nejpresnější odpovědi. Současně byl vytvořen **zvláštní dotazník pro veřejnost**, aby jeho obsah nejlépe odpovídal cílové skupině respondentů.

Dotazník byl určen základním školám v území ORP. Šetření se účastnilo **celkem 6 škol**, a **celkem odpovědělo 10 respondentů**

Obsah

1. Úvod k analýze dotazníkového šetření	2
1.1 Cíl dotazníkového šetření	5
1.2 Složení dotazníku	5
1.3 Analýza a interpretace dat	6
1. Složení respondentů	6
2. Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) – základní školy	7
3. Nejčastější poruchy a obtíže ve školách	8
4. Poruchy řeči ve školách	9
5. Nejčastější důvody odkladů	10
6. Nejvíce žádané oblasti podpory	11
7. Spolupráce s odborníky	12
8. Možnosti zlepšení spolupráce s odborníky	13
9. Řešení duševního zdraví žáků ve škole	14
10. Pravidelné využívání podpůrných pomůcek a metodik ve výuce	15
11. Konkrétní databáze a podpůrné materiály využívané pedagogy	15
12. Využívání databáze didaktických pomůcek MAP ORP	16
13. Realizovaná podpůrná opatření ve školách	17
14. Preferovaná témata DVPP pro podporu inkluze	18
15. Preferované formy vzdělávání	19
16. Preferovaný čas pro vzdělávání	20
17. Další podněty a potřeby škol v oblasti inkluze	20
1.4. SHRUTÍ ŠETŘENÍ	21
1. Úvod k analýze dotazníku pro rodiče a veřejnost	23
1.2 CÍL ŠETŘENÍ	24
1.3 ANALÝZA A INTERPRETACE DAT	24
1. Zkušenosti rodičů s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami	24
2. Nejčastější typy podpory ve školách podle rodičů	25
3. Hodnocení úrovně podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve školách	26
4. Oblasti, které by podle rodičů nejvíce zlepšily podporu dětí ve školách	26
5. Preferované způsoby informování a komunikace o podpoře dětí ve školách	27
6. Další náměty či připomínky pro zlepšení vzdělávání a podpory dětí se speciálními potřebami	28
1.4 Shrnutí výsledků dotazníku pro rodiče a veřejnost	29

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

SEZNAM TABULEK.....	30
---------------------	----

1.1 Cíl dotazníkového šetření

Cílem tohoto šetření bylo zjistit, jaké konkrétní potřeby, výzvy a zkušenosti mají školy v oblasti inkluzivního vzdělávání. Šetření se zaměřilo na identifikaci nejčastějších obtíží žáků, způsobů podpory, které školy využívají, úrovně spolupráce s odborníky a preferencí pedagogů v oblasti dalšího vzdělávání. Výsledkem je analytický pohled na to, kde školy již disponují funkčními nástroji a kde naopak existuje potřeba intenzivnější podpory, metodického vedení či systematických preventivních a intervenčních programů.

1.2 Složení dotazníku

První část dotazníku se zaměřovala na **složení respondentů, počet dětí se SVP a specifika těchto poruch**, obsahovala také sekci o **odkladech školní docházky a jejich nejčastějších důvodech**. Druhá část se soustředila na **potřeby škol v oblasti inkluzivního vzdělávání**, konkrétně na formy podpory a témata, která jsou pro školy aktuálně nejžádanější. Třetí část pak zkoumala **preferované formy dalšího vzdělávání**, včetně časového uspořádání a způsobu realizace.

Šetření se zaměřovalo zejména na:

- počet a zastoupení žáků se SVP,
- podmínky škol pro jejich přijímání a vzdělávání,
- využívání podpůrných opatření a pomůcek,
- formy spolupráce s rodiči a odborníky,
- potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

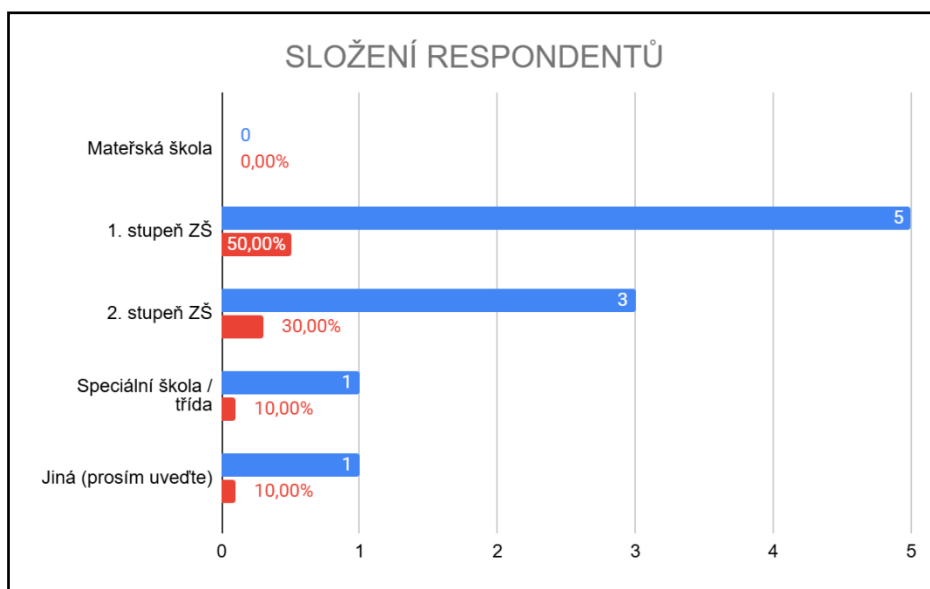
Výsledky dotazníku poskytují důležitá data pro plánování rozvoje inkluzivního vzdělávání v regionu. Umožňují identifikovat největší výzvy – například kapacitní omezení, nedostatek personální podpory či metodického vedení – i příležitosti, jak efektivně nastavit podporu pro školy, pedagogy i samotné žáky.

1.3 Analýza a interpretace dat

1. Složení respondentů

Otázka 1: Na jakém stupni školy působíte?

1 GRAF-SLOŽENÍ RESPONDENTŮ

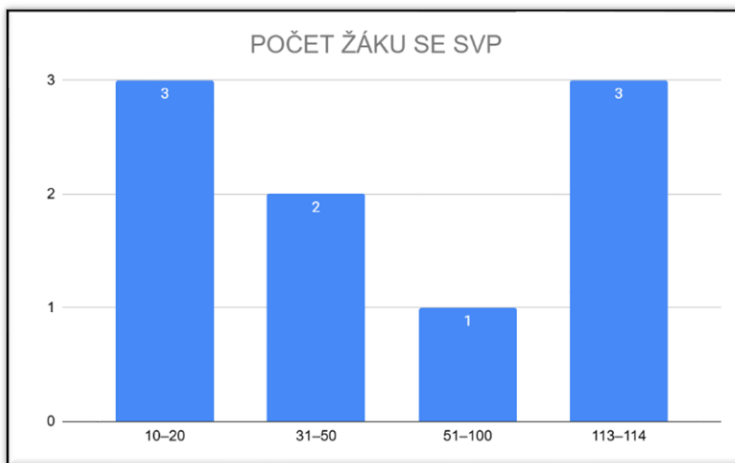
První Polovina respondentů působí na 1. stupni základní školy, což představuje nejpočetnější skupinu. Dalších 30 % tvoří učitelé z 2. stupně ZŠ. Speciální školy/třídy a kategorie „jiná“ byly zastoupeny jednou odpovědí. V kategorii „jiná“ respondent uvedl „na celé škole“, což lze interpretovat tak, že působí jak na 1., tak na 2. stupni ZŠ.

2. Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) – základní školy

Otázka 2: Kolik žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) aktuálně navštěvuje Vaši základní školu?

(včetně žáků s podpůrným opatřením jakéhokoli stupně – např. IVP, asistent pedagoga, SPC, PPP apod.)

2GRAF-POČET ŽÁKŮ SE SVP

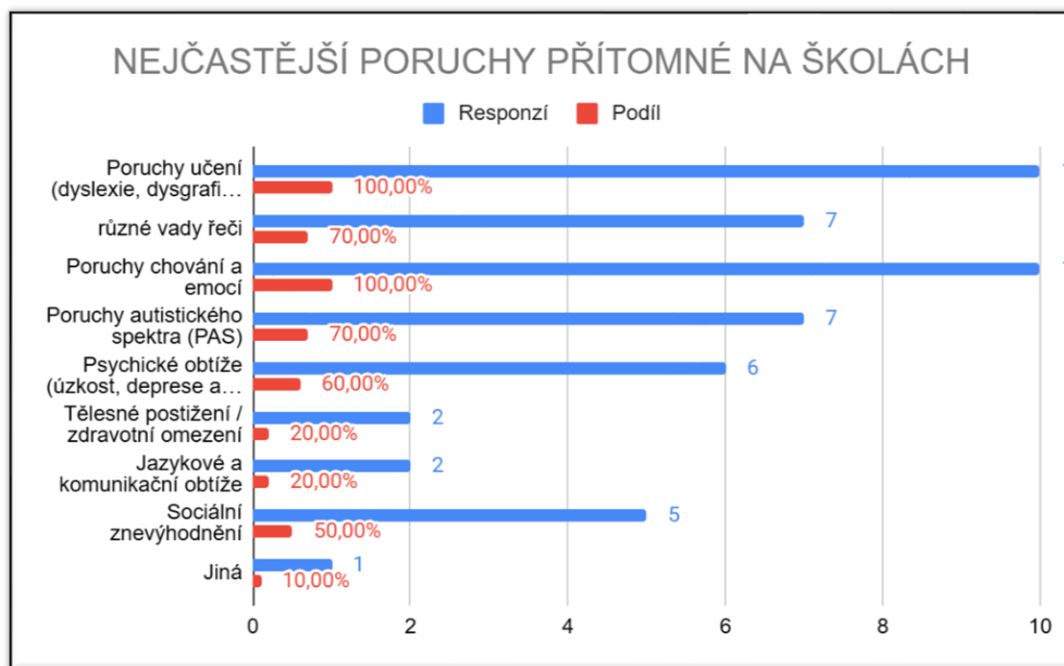
Do skupiny žáků se SVP byli zahrnuti všichni s podpůrným opatřením jakéhokoli stupně (např. IVP, asistent pedagoga, apod.). Průměrný počet žáků se SVP na školu činí **47**, přičemž konkrétní počty se mezi školami značně liší – od **10 žáků** až po **114 žáků**. Otázka byla formulována v rozmezích, protože počty se každým rokem mění, a proto kategorie umožňují lépe vystihnout reálnou situaci bez nutnosti uvádět přesný, v čase proměnlivý stav.

Výsledky ukazují výraznou rozdílnost mezi školami. **Tři školy mají do 20 žáků se SVP, dvě školy 31–50 žáků, jedna škola 51–100 žáků a tři školy více než 100 žáků.** Rozdíly jsou dány mimo jiné tím, že v ORP fungují pouze dvě školy s druhým stupněm, zatímco ostatní mají pouze první.

3. Nejčastější poruchy a obtíže ve školách

Otázka 3. Jaké jsou nejčastější poruchy či obtíže, se kterými se ve škole setkáváte?

3 GRAF-NEJČASTĚJŠÍ PORUCHY

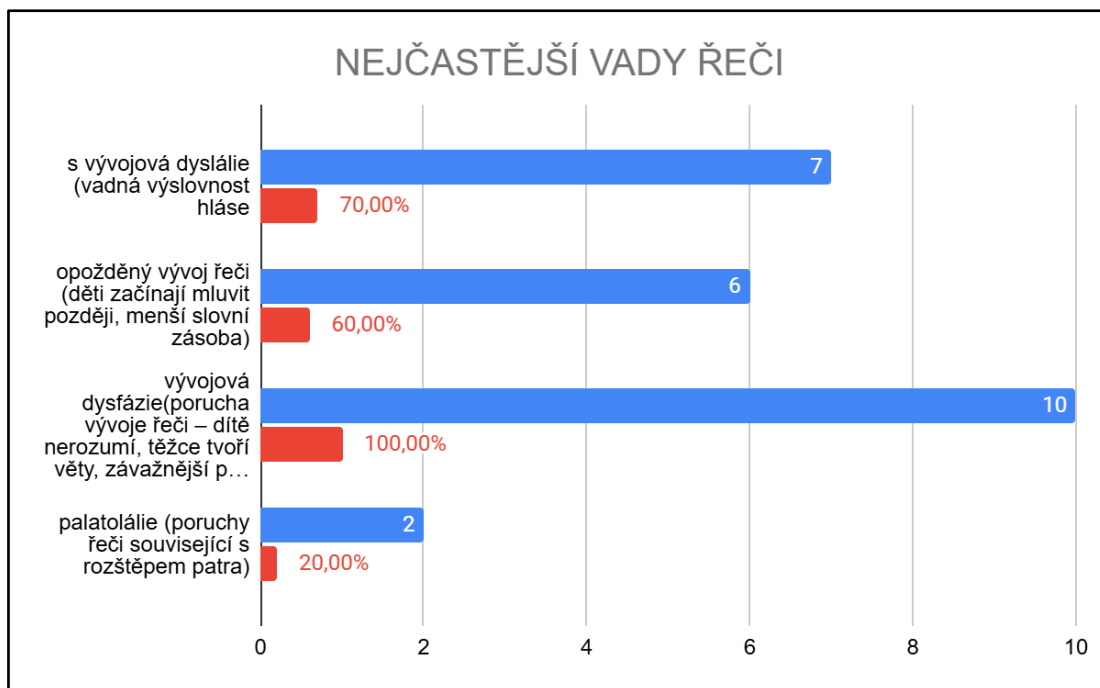
Výsledky ukazují, že naprosto dominantní skupinou obtíží jsou **poruchy učení a poruchy chování a emocí**, které zmínily všechny oslovené školy (**100 %**). Velmi časté jsou rovněž **poruchy autistického spektra (PAS) a vady řeči**, obě skupiny uvedlo **70 % škol**. Poměrně vysoký podíl (**60 %**) připadá i na **psychické obtíže**, například úzkosti či deprese.

Polovina škol (**50 %**) uvedla práci se žáky ze **sociálně znevýhodněného prostředí**. Naopak méně často se objevují **tělesná postižení, jazykové bariéry či jiné specifické obtíže**, které zmínilo pouze **20 % škol**. Kategorie „jiná“ se objevila pouze jednou (**10 %**), a to v souvislosti s žáky s mentálním postižením (lehké až středně těžké).

4. Poruchy řeči ve školách

Otázka 4: Setkáváte se u dětí ve Vaší škole s poruchami řeči?

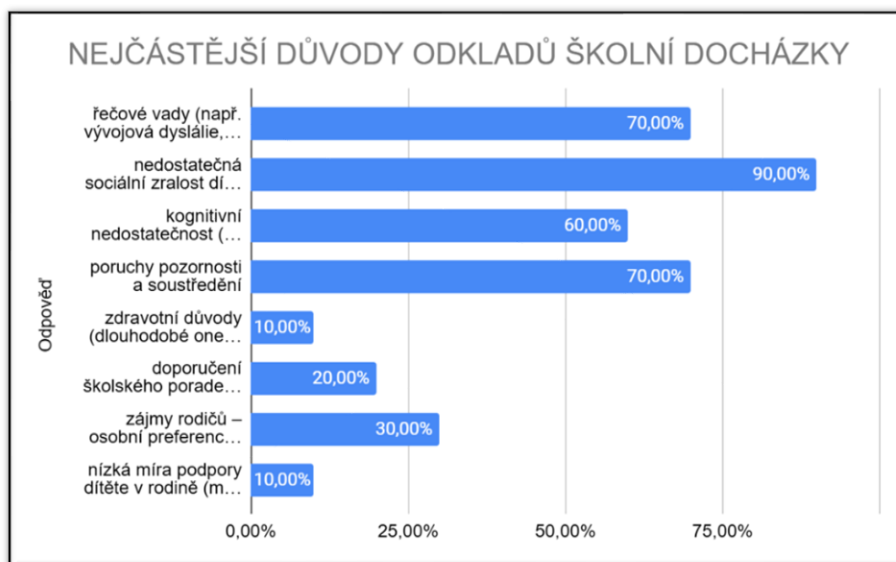
4 GRAF-NEJČASTĚJŠÍ VADY ŘEČI

Výsledky ukazují, že **všechny školy (100 %)** pracují s dětmi trpícími **dysfázií**, tedy nejzávažnější formou poruchy vývoje řeči. Velmi častým problémem je také **vývojová dyslálie**, kterou uvedlo **70 % škol**, a **opožděný vývoj řeči**, se kterým se setkává **60 % škol**. Menší část respondentů (**20 %**) zmínila i výskyt **palatolálie**. Ani jedna škola neuvedla, že by se s poruchami řeči běžně nesetkávala, což potvrzuje, že řečové obtíže představují **významnou a plošnou problematiku napříč školami**.

5. Nejčastější důvody odkladů

Otázka 5: S jakými nejčastějšími důvody odkladu školní docházky se ve Vaší mateřské škole setkáváte?

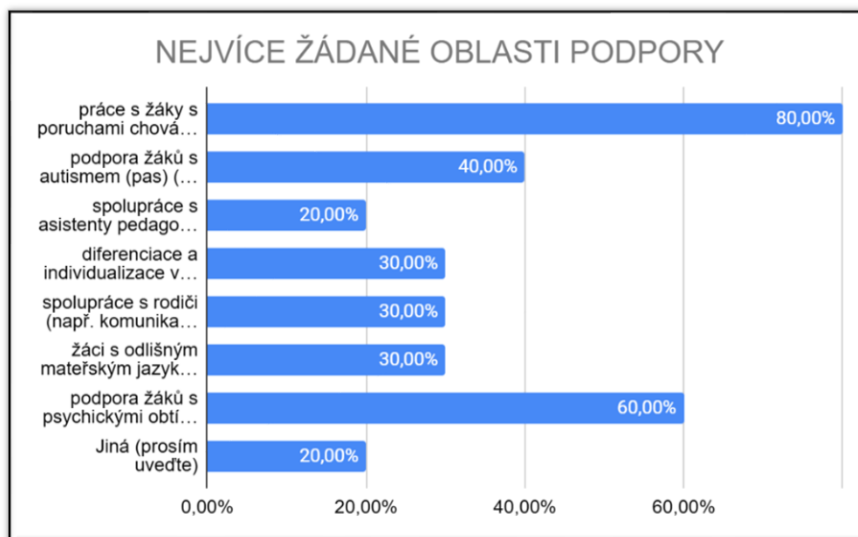
5 GRAF-ODKLADY ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Nejčastěji uváděným důvodem odkladu školní docházky je **nedostatečná sociální zralost dítěte**, kterou označilo **90 % respondentů**. Významně se rovněž objevují **řečové vady a poruchy pozornosti a soustředění** (shodně **70 %**) a **kognitivní nedostatečnost (60 %)**. Ojediněle se uvádějí zdravotní důvody, doporučení poradenských zařízení nebo osobní preference rodičů. Je ovšem třeba zdůraznit, že v tomto šetření nebyly zastoupeny mateřské školy, a proto odpovědi vycházejí ze zkušeností pedagogů základních škol při nástupu žáků do 1. ročníku.

6. Nejvíce žádané oblasti podpory

Otázka 6: V jakých oblastech inkluzivního vzdělávání cítíte největší potřebu podpory?

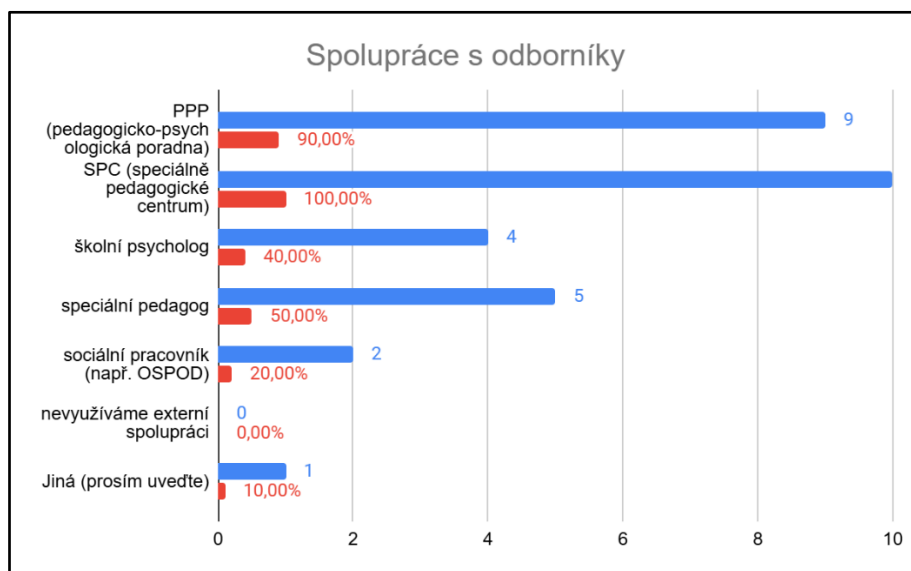
6 GRAF-NEJVÍCE ŽÁDANÉ OBLASTI PODPORY

Největší potřebu podpory školy vnímají v oblasti **práce s žáky s poruchami chování**, kterou označilo **80 % respondentů**, a dále u **žáků s psychickými obtížemi (60 %)**, což odráží rostoucí důraz na **duševní zdraví** ve školním prostředí. Významná část pedagogů (**40 %**) zmínila potřebu podpory při práci s **žáky s autismem**, přibližně třetina (**30 %**) uvádí potřebu podpory v oblasti **diferenciace a individualizace výuky, spolupráce s rodiči a žáků s odlišným mateřským jazykem**. Relativně nejméně naléhavá byla **spolupráce s asistenty pedagoga (20 %)**, což může naznačovat, že školy mají tuto oblast částečně nastavenou. V odpovědích za kategorii „jiná“ byla zmíněna **podpora žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí** a role sociálního pedagoga.

7. Spolupráce s odborníky

7: S jakými odborníky mimo školu nejčastěji spolupracujete?

7 GRAF-SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY

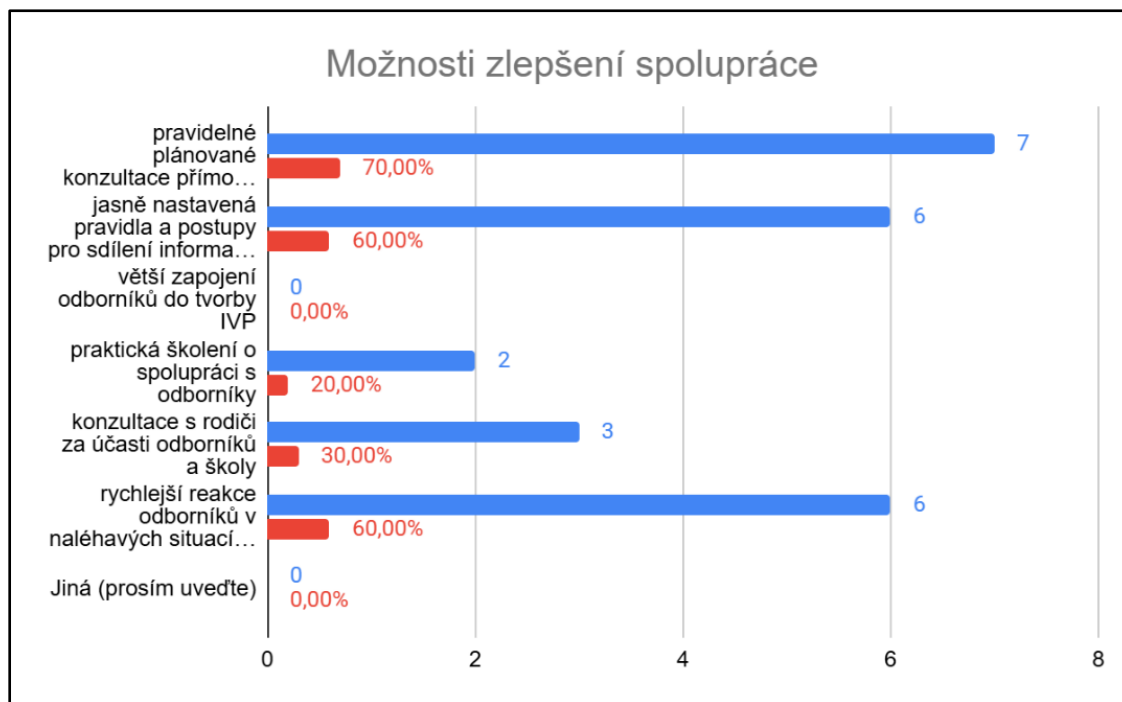
Z odpovědí vyplývá, že školy nejčastěji spolupracují se **speciálně pedagogickými centry (SPC)**, která uvedlo všech **100 % respondentů**, a velmi často také s **pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP)** (**90 %**). Přibližně polovina škol (**50 %**) využívá služeb **speciálních pedagogů**, necelá polovina (**40 %**) spolupracuje se **školními psychology**, méně často se **sociálními pracovníky** (např. OSPOD) (**20 %**). V kategorii „jiná“ byla uvedena spolupráce se **střediskem výchovné péče (SVP)** (**10 %**).

Žádná ze škol neuvedla využití jiných externích odborníků mimo tyto kategorie, což ukazuje, že školy spoléhají primárně na tradiční poradenské a odborné instituce při podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

8. Možnosti zlepšení spolupráce s odborníky

Otázka 8: Co by podle Vás nejvíce zlepšilo efektivitu spolupráce s odborníky?

8 GRAF-MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ

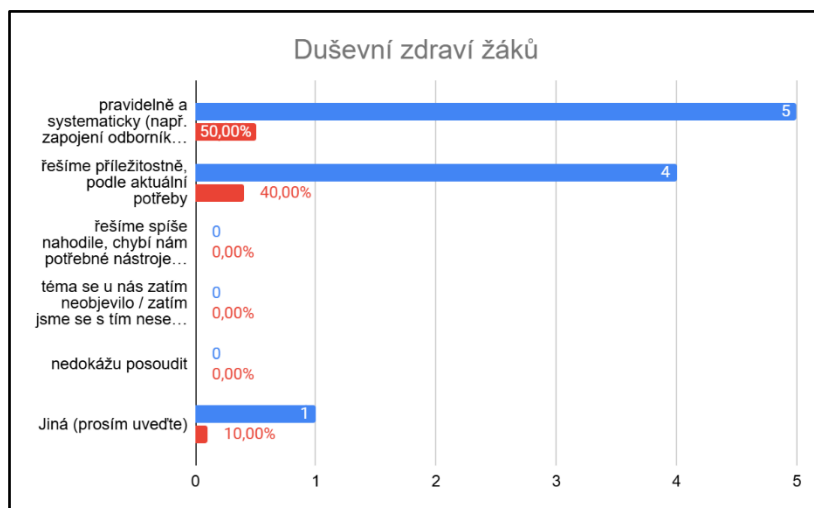
Největší přínos pro efektivitu spolupráce školy s odborníky by podle respondentů měly **pravidelné konzultace přímo ve škole**, které uvedlo **70 %** respondentů. Významnou roli hraje také **jasné nastavení postupů pro sdílení informací mezi školou, rodinou a odborníky (60 %)** a **rychlejší reakce odborníků v naléhavých situacích rovněž (60 %)**.

Naopak nejméně preferovanou možností bylo **větší zapojení odborníků do tvorby IVP**, které neuvedl žádný respondent (**0 %**). Relativně menší podporu získala i **praktická školení o spolupráci s odborníky (20 %)** a **konzultace s rodiči za účasti odborníků a školy (30 %)**.

9. Řešení duševního zdraví žáků ve škole

Otázka 9: Jak často ve škole řešíte problematiku žáků s psychickými obtížemi (např. úzkost, deprese, sebepoškozování)?

9 GRAF-DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

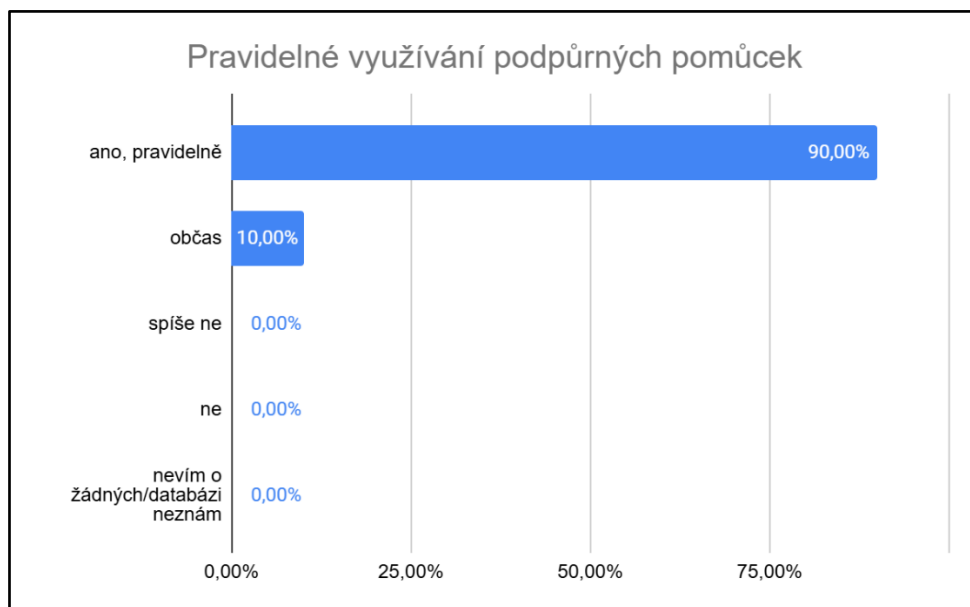
Z výsledků vyplývá, že **polovina respondentů (50 %)** řeší problematiku psychických obtíží **pravidelně a systematicky**, například prostřednictvím zapojení odborníků, preventivních programů nebo interních protokolů. Dalších **40 %** pedagogů se s těmito situacemi setkává **příležitostně**, podle aktuální potřeby. Ojediněle byla uvedena **jiná forma přístupu (10 %)**, kdy školy problematiku řeší velmi zřídka.

Žádná ze škol neuvedla, že by se s problematikou psychických obtíží nikdy nesetkala, což potvrzuje, že **duševní zdraví žáků je běžnou součástí školní praxe**. Tyto výsledky rovněž **korespondují s předchozími otázkami**, například s oblastmi podpory pedagogů a spoluprací s odborníky (Otázky 7 a 8), což dokládá, že problematika duševního zdraví se ve školách **projevuje napříč více oblastmi vzdělávání a podpory žáků**.

10. Pravidelné využívání podpůrných pomůcek a metodik ve výuce

Otázka 10: Využíváte ve výuce speciální pomůcky, metodiky nebo databáze pro žáky se SVP?

10 GRAF-PODPŮRNÉ POMŮCKY

Z výsledků vyplývá, že **drtivá většina pedagogů (90 %)** pravidelně využívá speciální pomůcky, metodiky nebo databáze pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pouze jeden respondent (**10 %**) uvedl, že je využívá jen občas. Nikdo neuvedl, že by tyto nástroje **nevyužíval** nebo že o nich **nevěděl**, což svědčí o vysoké informovanosti a aktivním zapojení škol do podpory inkluzivního vzdělávání.

11. Konkrétní databáze a podpůrné materiály využívané pedagogy

Otázka 11: Jaké databáze využíváte?

Z odpovědí vyplývá, že využívání databází a podpůrných materiálů má značně individuální charakter, ale zároveň **dokládá vysokou připravenost pedagogů k podpoře žáků se SVP**. Někteří pedagogové aktivně čerpají z oficiálních databází a doporučených zdrojů, jiní pracují spíše s konkrétními pomůckami nebo metodickými materiály.

Respondenti uvedli tyto databáze a pomůcky:

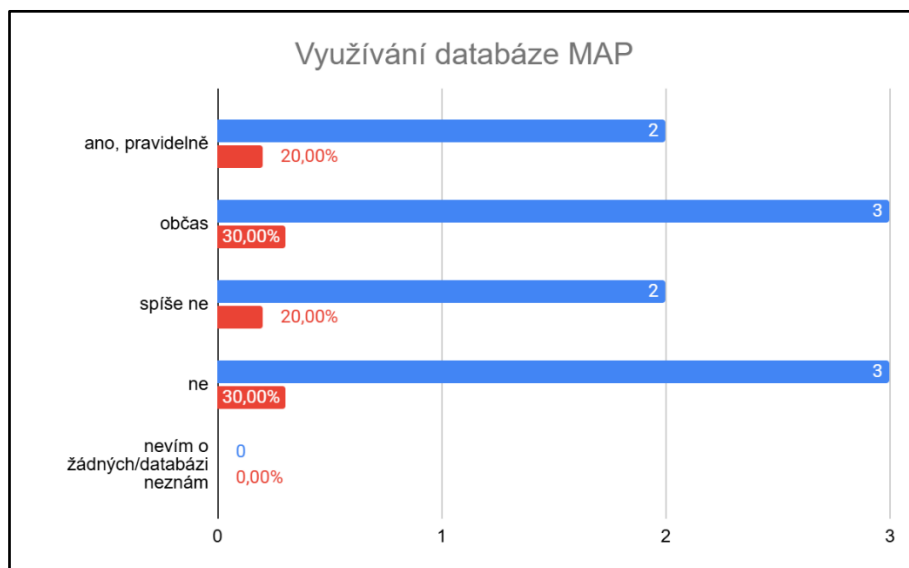
- Databáze didaktických pomůcek z podpůrných opatření (MAP ORP Frenštát p. R. IV – zatím nevyužita, využívána databáze pomůcek jednotlivých ŠPZ)
- Databáze MAP, doporučení ŠPZ, databáze pomůcek pro nadané žáky (NPI)
- Katalogy podpůrných opatření MŠMT, NPI

- Listy Zelinkova, Geo Trio, Logico Piccolo, pracovní sešity pro SPU
- Metodiky (bez konkrétní databáze)
- Vlastní vyhledávání materiálů na internetu dle potřeby
- Speciální učebnice a pomůcky
- Odpověď ponechána na školním speciálním pedagogovi

12. Využívání databáze didaktických pomůcek MAP ORP

Otázka 12: Využíváte databázi didaktických pomůcek MAP ORP Frenštát p. R. pro podporu žáků se SVP?

11 GRAF-VYUŽÍVÁNÍ DATABÁZE MAP

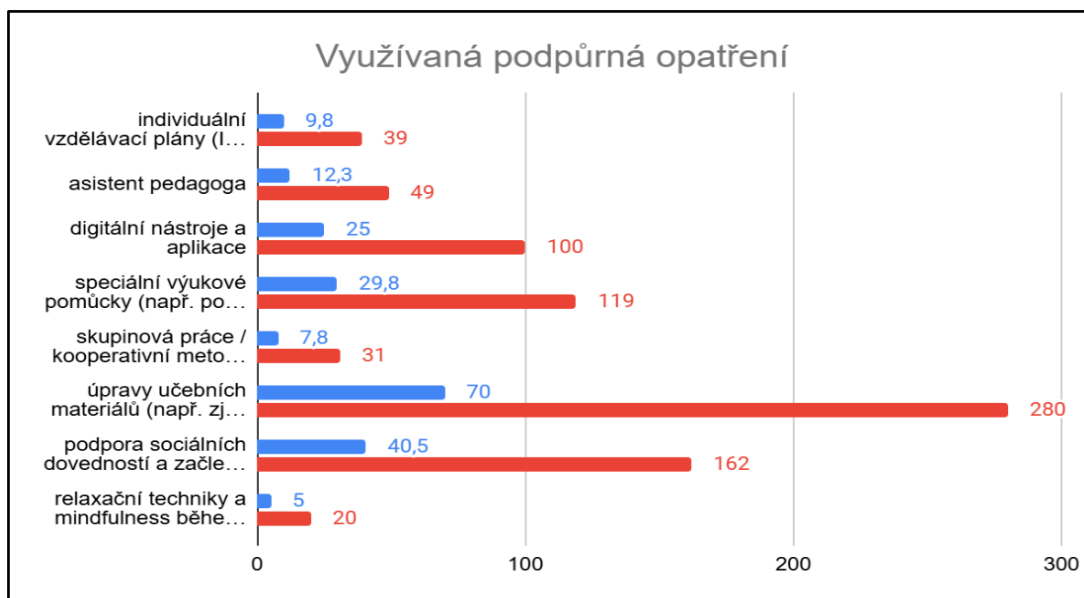
Výsledky ukazují, že databáze je mezi pedagogy **známá**, ale její **systematické využívání je omezené**. Pouze 20 % respondentů ji využívá pravidelně, 30 % občas, 20 % spíše ne a 30 % ji vůbec nevyužívá.

Tento výsledek potvrzuje zjištění z předchozích otázek (10 a 11), kde se ukázalo, že někteří pedagogové ji využívají jen okrajově, případně preferují jiné zdroje, například doporučení ŠPZ, katalogy MŠMT nebo vlastní vyhledávání materiálů na internetu.

13. Realizovaná podpůrná opatření ve školách

Otázka 13: Jaká podpůrná opatření jsou ve Vaší škole realizována?

12 GRAF-PODPŮRNÁ OPATŘENÍ VYUŽÍVANÁ ŠKOLAMI

Z výsledků je patrné, že nejčastěji využívaným podpůrným opatřením jsou **úpravy učebních materiálů** (70 %). Tento krok je pro školy relativně snadno realizovatelný a zároveň velmi efektivní při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Druhou nejvýznamnější oblastí je **podpora sociálních dovedností a začleňování do kolektivu** (40,5 %), která ukazuje, že školy kladou důraz nejen na vzdělávací, ale i na **sociálně-emoční rozměr inkluze**.

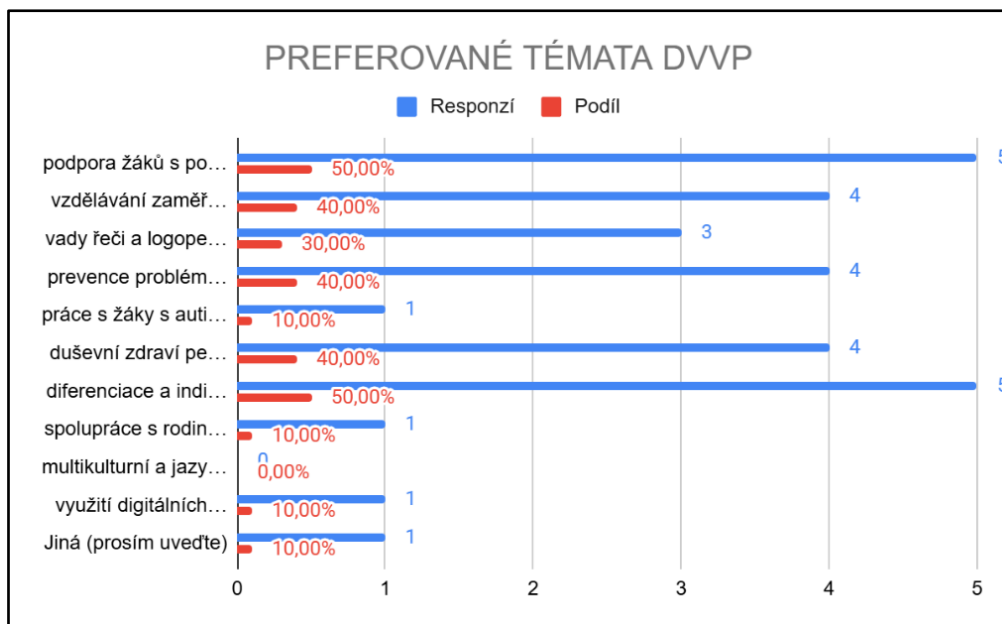
Poměrně významně jsou zastoupeny také **speciální výukové pomůcky** (29,8 %) a **digitální nástroje a aplikace** (25 %). To odráží moderní trendy ve vzdělávání a snahu pedagogů **diferencovat výuku prostřednictvím inovativních metod**.

Naopak méně často uváděná opatření – jako **asistent pedagoga** (12,3 %), **individuální vzdělávací plány (IVP)** (9,8 %) či **relaxační techniky a mindfulness** (5 %) – ukazují, že tyto formy podpory jsou spíše **doplňkové**, případně podmíněné dostupností personálních a organizačních zdrojů.

14. Preferovaná témata DVPP pro podporu inkluze

14. Jaká témata DVPP byste uvítali pro své další vzdělávání, nebo podporu školy v oblasti inkluze?

13 GRAF-PREFEROVANÉ TÉMATA DVVP

Výsledky ukazují, že největší zájem pedagogů je o vzdělávání v oblasti **práce s žáky s poruchami chování** (50 %) a **diferenciace a individualizace výuky** (50 %). Obě témata se zároveň objevují i v otázce č. 6, kde byla práce s žáky s poruchami chování označena za nejvíce potřebnou oblast podpory (80 %). Tento soulad potvrzuje, že právě chování žáků představuje pro školy zásadní výzvu, a to jak z hlediska prevence, tak i praktických strategií zvládání v běžné třídě.

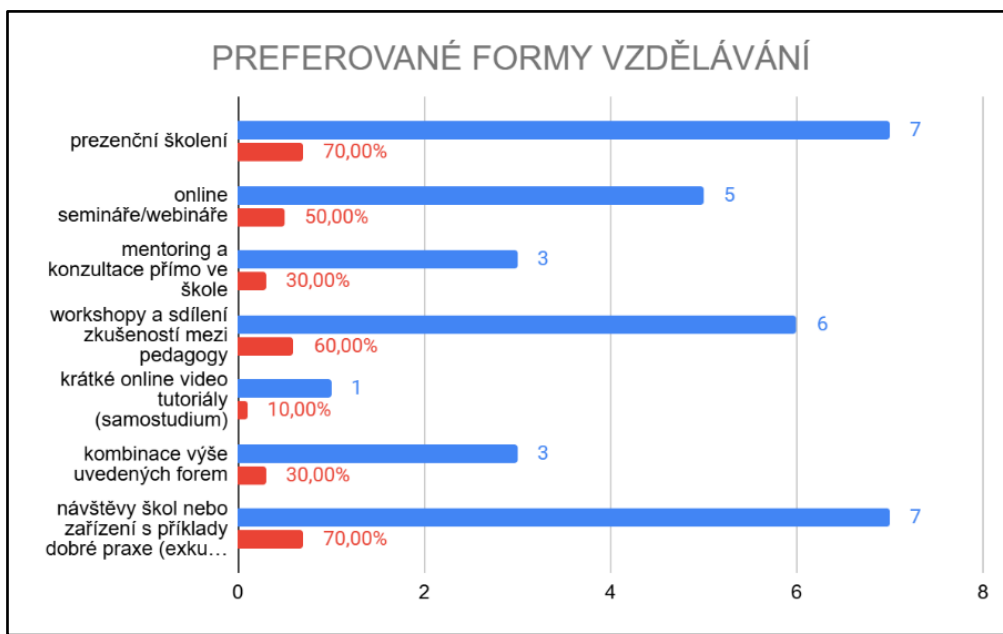
Významná část respondentů (40 %) zdůraznila potřebu vzdělávání v oblasti **duševního zdraví** – a to jak u žáků, tak i u samotných pedagogů. To ukazuje, že školy hledají způsoby, jak komplexně řešit náročné situace spojené s inkluzí nejen po stránce vzdělávací, ale i v oblasti **psychické pohody** a zdravého klimatu ve škole.

Zájem se objevil také v tématech, jako je **efektivní komunikace s žáky i rodiči** (40 %), **logopedická školení** (30 %), nebo **práce s žáky s autismem** (10 %). Menší, ale významné zastoupení má i **využití digitálních pomůcek** (10 %) či **spolupráce s rodinou a komunitou** (10 %). Za pozornost stojí, že v odpovědích pod možností *jiná* se objevilo téma podpory **nadaných a mimořádně nadaných žáků**.

15. Preferované formy vzdělávání

Otázka 15: Jaké formy vzdělávání v oblasti inkluze preferujete?

14 GRAF-FRMY DVPP

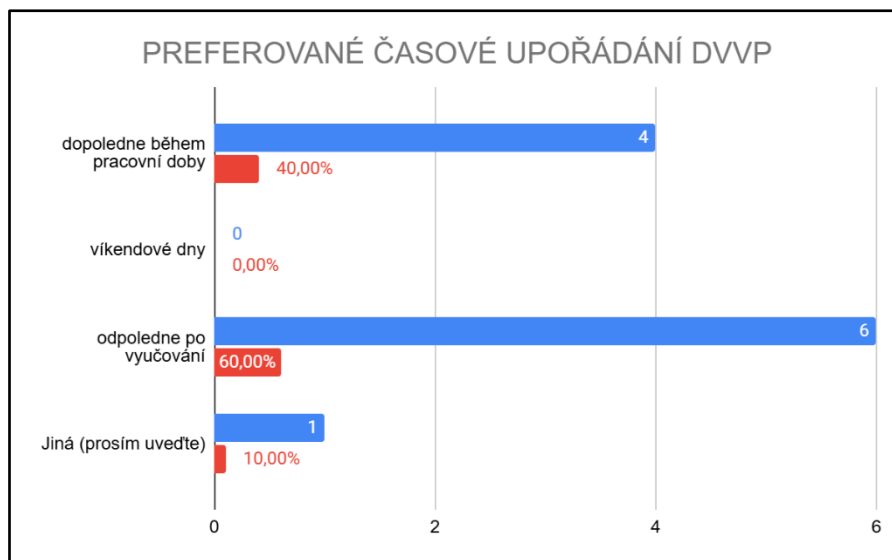
Nejčastěji preferovanými formami vzdělávání jsou **prezenční školení a návštěvy škol s příklady dobré praxe** (shodně 70 %). To ukazuje, že učitelé oceňují praktické a zážitkové formy, kde mohou čerpat inspiraci z reálných situací. Velký význam mají také **workshopy a sdílení zkušeností** (60 %) a **online semináře** (50 %), které kombinují odborné vedení s časovou flexibilitou.

Naopak menší zájem je o **mentoring přímo ve škole** (30 %), **kombinované formy** (30 %) a **krátké video tutoriály** (10 %), které jsou vnímány spíše jako doplňkové.

16. Preferovaný čas pro vzdělávání

Otázka 16. Kdy by pro Vás bylo nejvhodnější časové uspořádání vzdělávacích aktivit?

15 GRAF-PREFEROVANÉ ČASOVÉ USPOŘÁDÁNÍ DVVP

Nejvhodnějším časem pro vzdělávací aktivity je podle respondentů **odpoledne po vyučování** (60 %). Tato varianta je pro učitele praktická, protože nezasahuje do dopolední výuky a zároveň nenarušuje víkendový volný čas.

Dopoledne během pracovní doby preferuje 40 % pedagogů, což umožňuje plné soustředění na vzdělávání, ale organizačně je náročnější na zajištění výuky. V odpovědích „jiná“ se objevila možnost **prázdninových dnů**, avšak celkově je patrné, že učitelé preferují vzdělávání **v pracovních dnech**, aby nebyl zatěžován jejich osobní volný čas.

17. Další podněty a potřeby škol v oblasti inkluze

Máte další podněty nebo potřeby týkající se inkluzivního vzdělávání?

Drtivá většina respondentů (90 %) neuvedla žádné další podněty nebo potřeby týkající se inkluzivního vzdělávání. Pouze v jedné odpovědi (10 %) se objevila zmínka o **podpoře žáků nadaných a mimořádně nadaných v běžných třídách**.

1.4. SHRNUÍ ŠETŘENÍ

Cílem šetření bylo **identifikovat aktuální potřeby základních škol v ORP Frenštát p. R. v oblasti inkluzivního vzdělávání**, tedy oblasti, kde školy potřebují nejvíce podpory, jaké problémy se nejčastěji vyskytují, jaká podpůrná opatření využívají a jaké formy dalšího vzdělávání by školám pomohly zlepšit inkluzivní praxi.

Z výsledků šetření vyplývá, že školy nejvíce vnímají potřebu podpory v práci s žáky s poruchami chování, což se projevuje jak v oblasti přímé pedagogické práce, tak v preferencích DVPP. Další důležitou oblastí jsou specifické vzdělávací potřeby spojené s řečovým vývojem a poruchami autistického spektra (PAS).

Rostoucí důraz je patrný také u duševního zdraví žáků i pedagogů, kde se školy snaží řešit úzkosti, deprese a další psychické obtíže, i když dostupnost nástrojů a odborné podpory je různá.

Pozitivní je, že školy **aktivně využívají speciální pomůcky, metodiky i databáze** (90 % pravidelně), což ukazuje na vysokou připravenost pedagogů. Přesto konkrétní databáze (např. MAP ORP Frenštát p. R.) zatím nejsou plošně využívány, a to i z důvodu preference osvědčených pomůcek či individuálního vyhledávání materiálů.

Realizace **podpůrných opatření** ukazuje na širokou škálu přístupů – od úprav učebních materiálů (70 %), přes podporu sociálních dovedností (40,5 %), až po využívání speciálních pomůcek (29,8 %) či digitálních nástrojů (25 %). Méně časté je zapojení asistentů pedagoga (12,3 %) nebo IVP (9,8 %), což ukazuje na limity personálních i organizačních kapacit.

Aktuální potřeby škol v ORP Frenštát p. R. vyplývající ze šetření:

- **Podpora v práci s žáky s poruchami chování** (nejčastěji uváděná potřeba, potvrzená v otázkách 6 a 14).
- **Zvýšená pozornost duševnímu zdraví žáků i pedagogů** (otázky 9 a 14).
- **Logopedická podpora a včasné zachycení řečových vad**, které souvisí se školní zralostí a odklady školní docházky (otázky 2 a 5).
- **Systematická spolupráce s odborníky mimo školu** a dostupnost preventivních programů (otázky 7 a 8).
- **Prakticky orientované formy DVPP**, zaměřené zejména na chování, duševní zdraví a diferenciaci výuky (otázky 14 a 15).
- **Rozšíření a efektivnější využívání databází a pomůcek**, zejména propojení s praxí a větší uživatelská přívětivost (otázky 10–12).

Spolufinancováno
Evropskou unií

- **Pozornost věnovaná žákům nadaným a mimořádně nadaným**, kteří byli explicitně zmíněni v otevřených odpovědích (otázky 14 a 17).

Celkově lze uzavřít, že školy v ORP Frenštát p. R. inkluzi aktivně realizují, ale potřebují cílenou podporu především v oblastech chování, duševního zdraví, logopedie a v posílení spolupráce s odborníky. Tyto oblasti by měly být prioritou při plánování další podpory a metodického vedení škol.

Spolufinancováno
Evropskou unií

1. Úvod k analýze dotazníku pro rodiče a veřejnost

V rámci projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání (MAP) proběhlo dotazníkové šetření zaměřené na zkušenosti rodičů a širší veřejnosti s podporou dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) ve školách. Dotazník byl vytvořen jako doplnění šetření mezi pedagogy a měl přinést pohled rodičů na to, jak jsou děti se speciálními potřebami začleňovány, jaká podpora je pro ně v praxi dostupná a kde vidí prostor pro zlepšení.

Šetření poskytuje cenné informace o vnímání kvality a dostupnosti podpůrných opatření, o zkušenostech s jednotlivými formami pomoci a o preferencích rodičů, pokud jde o komunikaci se školami a jejich zapojení do řešení vzdělávacích potřeb dětí.

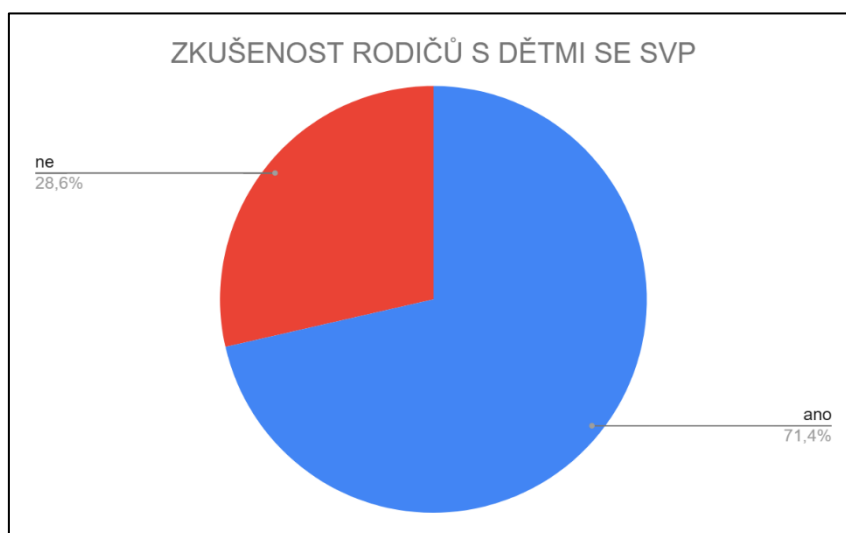
1.2 CÍL ŠETŘENÍ

Cílem šetření bylo zmapovat vnímání rodičů ohledně úrovně podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, identifikovat nejčastější zkušenosti s poskytovanými opatřeními a zjistit, jaké oblasti rodiče považují za klíčové pro další rozvoj inkluzivního vzdělávání.

1.3 ANALÝZA A INTERPRETACE DAT

1. Zkušenosti rodičů s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami

Máte zkušenost s dětmi, které ve škole potřebují speciální podporu?

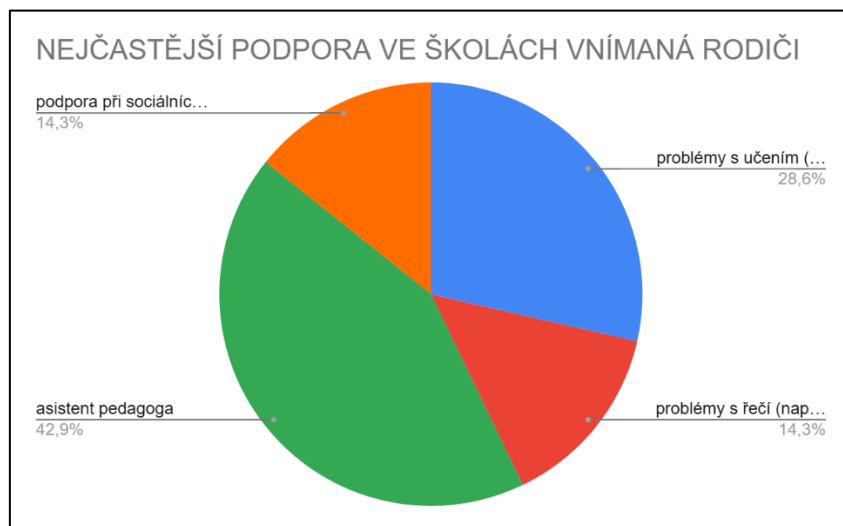
16 GRAF ZKUŠENOSTI S DĚTMI SE SVP

Většina respondentů (71,4 %) má osobní zkušenost s dětmi, které ve škole potřebují speciální podporu, například formou asistenta pedagoga, individuálního vzdělávacího plánu či speciálních pomůcek. To ukazuje, že téma inkluze není pro rodiče abstraktní, ale reálně se jich dotýká. Zbýlých 28,6 % rodičů žádnou zkušenost nemá, což může znamenat, že jejich děti inkluzivní podporu nepotřebují nebo ji dosud ve škole nezaznamenali. Nikdo neuvedl nejistotu či jiné odpovědi, což svědčí o jasném vnímání problematiky.

2. Nejčastější typy podpory ve školách podle rodičů

S jakými typy podpory se podle Vás děti ve školách nejčastěji setkávají?

17 GRAF-VNÍMANÁ PODPORA VE ŠKOLÁCH

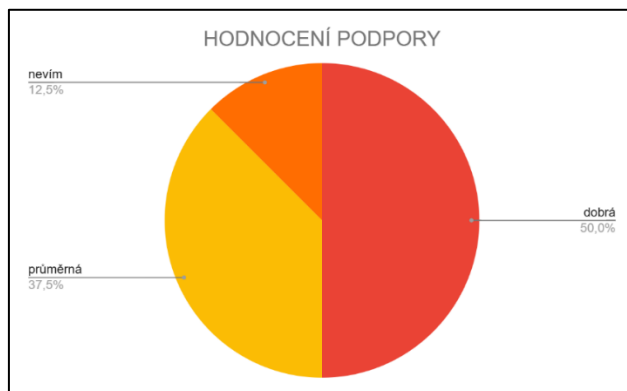
Nejčastěji uváděnou formou podpory je práce asistenta pedagoga, který hraje klíčovou roli při začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Tento výsledek koresponduje s předchozím dotazníkem mezi pedagogy, kde se ukázalo, že spolupráce s asistenty je již běžně zavedená a efektivně fungující.

Významná je také pedagogická podpora při problémech s učením, zahrnující IVP, speciální pomůcky či doučování. Podpora v oblasti řečových obtíží či sociálních a emočních problémů je podle rodičů méně viditelná, přesto existuje. Žádný rodič nezmínil podporu při zdravotním postižení, což může naznačovat její okrajovou přítomnost ve školním prostředí.

3. Hodnocení úrovně podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve školách

Jak hodnotíte úroveň podpory dětí se speciálními potřebami ve školách ve vašem okolí?

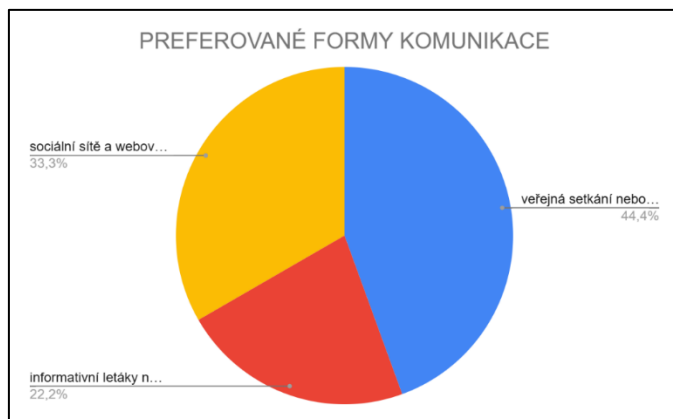
18 GRAF-HODNOCENÍ PODPORY

Rodiče nejčastěji hodnotí úroveň podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve školách jako dobrou (57,1 %) nebo průměrnou (42,9 %). Žádný z respondentů nepovažuje poskytovanou podporu za velmi dobrou nebo nedostatečnou, což naznačuje, že školy poskytují určitou základní úroveň pomoci, která je rodiči vnímána pozitivně, ale stále existuje prostor pro zlepšení.

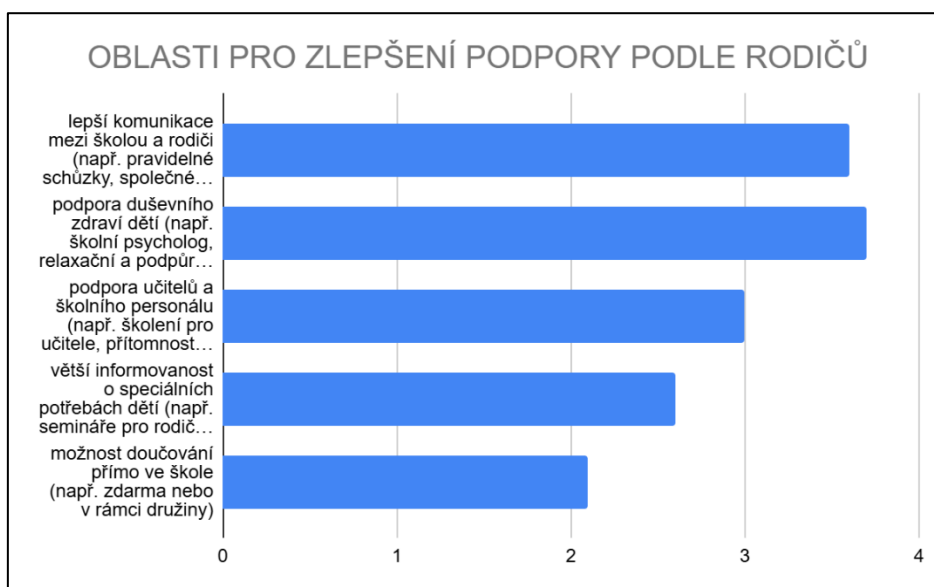
Jeden respondent uvedl, že si není jistý (14,3 %), což může odrážet rozdíly mezi školami nebo individuální zkušenosti s konkrétními formami podpory.

4. Oblasti, které by podle rodičů nejvíce zlepšily podporu dětí ve školách

Které oblasti by podle Vás nejvíce pomohly zlepšit podporu dětí ve školách?

19 GRAF-PREFEROVANÉ FORMY KOMUNIKACE

20 GRAF-OBLASTI PRO ZLEPŠENÍ POPORY

Data (průměrné hodnocení důležitosti, vyšší číslo = větší důležitost):

1. Podpora duševního zdraví dětí (např. školní psycholog, relaxační a podpůrné aktivity ve třídě): 3,7
2. Lepší komunikace mezi školou a rodiči (např. pravidelné schůzky, společné řešení problémů s třídním učitelem): 3,6
3. Podpora učitelů a školního personálu (např. školení pro učitele, přítomnost asistenta ve třídě, možnost poradit se se speciálním pedagogem nebo psychologem, sdílení zkušeností s ostatními školami, menší počet dětí ve třídě): 3,0
4. Větší informovanost o speciálních potřebách dětí (např. semináře pro rodiče, informační letáky, srozumitelné vysvětlení doporučení z poradny a možností podpory): 2,6
5. Možnost doučování přímo ve škole (např. zdarma nebo v rámci družiny): 2,1

5. Preferované způsoby informování a komunikace o podpoře dětí ve školách

Jaký způsob informování a komunikace byste preferovali u témat týkajících se podpory dětí ve školách?

Rodiče nejvíce preferují veřejná setkání a workshopy (57,1 %), což ukazuje na zájem o osobní interakci a možnost diskutovat přímo se školou a odborníky.

Dále jsou důležité digitální a tištěné informační kanály – sociální sítě, webové stránky (42,9 %) a letáky či e-maily (28,6 %). Tyto způsoby umožňují flexibilní přístup k informacím a doplňují přímou komunikaci.

Celkově výsledky ukazují, že kombinace osobní a elektronické komunikace je ideální pro zajištění informovanosti rodičů a efektivní spolupráce se školou.

6. Další náměty či připomínky pro zlepšení vzdělávání a podpory dětí se speciálními potřebami

Máte nějaké další náměty nebo připomínky, které by mohly pomoci zlepšit vzdělávání a podporu dětí se speciálními potřebami?

- Ne: (71,4 %)
- Ano (28,6 %) – mezi návrhy byla například potřeba **více asistentů pedagoga**

Většina rodičů (71,4 %) neměla další připomínky, což naznačuje, že stávající opatření nebo komunikace školy jsou z jejich pohledu dostačující.

Přibližně třetina respondentů (28,6 %) poskytla vlastní návrhy, z nichž zaznívá zejména potřeba **většího počtu asistentů pedagoga**, což zároveň vypovídá o pozitivní zkušenosti rodičů s tímto typem podpory.

1.4 Shrnutí výsledků dotazníku pro rodiče a veřejnost

Většina rodičů (71,4 %) uvedla, že má zkušenost s dětmi, které potřebují speciální podporu ve vzdělávání. Zbývajících část respondentů tuto zkušenost nemá (28,6 %).

Nejčastěji zmiňovanou formou podpory byl asistent pedagoga (85,7 %), který podle rodičů hraje zásadní roli při vzdělávání dětí se SVP. Dále rodiče uváděli podporu při problémech s učením (57,1 %), logopedickou péčí (28,6 %) a podporu v oblasti sociálních a emočních obtíží (28,6 %). Žádný z respondentů neuvedl podporu při zdravotním postižení.

Tato zjištění ukazují, že rodiče kladou největší důraz na přímou a praktickou podporu ve třídě prostřednictvím asistenta pedagoga a pomoci při učení, zatímco jiné formy podpory (řečová, psychologická) jsou vnímány méně často, i když zůstávají důležitou součástí podpůrného systému.

SEZNAM TABULEK

1 GRAF-SLOŽENÍ RESPONDETŮ.....	6
2 GRAF-POČET ŽÁKŮ SE SVP	7
3 GRAF-NEJČASTĚJŠÍ PORUCHY	8
4 GRAF-NEJČASTĚJŠÍ VADY ŘEČI	9
5 GRAF-ODKLADY ŠKOLNÍ DOCHÁZKY	10
6 GRAF-NEJVÍCE ŽÁDANÉ OBLASTI PODPORY	11
7 GRAF-SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY	12
8 GRAF-MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ	13
9 GRAF-DUŠEVNÍ ZDRAVÍ.....	14
10 GRAF-PODPŮRNÉ POMŮCKY.....	15
11 GRAF-VYUŽÍVÁNÍ DATABÁZE MAP	16
12 GRAF-PODPŮRNÁ OPTAŘENÍ VYUŽÍVANÁ ŠKOLAMI	17
13 GRAF-PREFEROVANÉ TÉMATA DVVP	18
14 GRAF-FRMY DVPP.....	19
15 GRAF-PREFEROVANÉ ČASOVÉ USPOŘÁDÁNÍ DVVP	20
16 GRAF ZKUŠENOSTI S DĚTMI SE SVP	24
17 GRAF-VNÍMANÁ PODPORA VE ŠKOLÁCH	25
18 GRAF-HODNOCENÍ PODPORY.....	26
19 GRAF-OBLASTI PRO ZLEPŠENÍ PODPORY	27
20 GRAF-PREFEROVANÉ FORMY KOMUNIKACE	26